

Министарство здравља и
социјалне заштите
Републике Српске

Увод у едукацију

ДИПЛОМИРАНИХ МЕДИЦИНАРА ЗДРАВСТВЕНЕ
ЊЕГЕ, ВИШИХ МЕДИЦИНСКИХ СЕСТАРА,
МЕДИЦИНСКИХ СЕСТАРА/ТЕХНИЧАРА ИЗ РАДНЕ
ТЕРАПИЈЕ У МЕНТАЛНОМ ЗДРАВЉУ У
РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

Министарство здравља и
социјалне заштите
Републике Српске

У ИМЕ МИНИСТАРСТВА...

Молимо Вас да...

**...искључите
своје мобилне
телефоне!**

Током увода...

- Учесници ће препознати циљеве едукације и повезаност едукације са текућим и будућим промјенама у њиховом послу.
 - Учесници ће изразити лична и професионална очекивања везана за едукацију.
-

Општи циљ едукације...

- Након активног учешћа у овој едукацији учесници ће бити спремнији да прихвате и уведу промјене у раду својих тимова у установама из којих долазе.
-

Специфични циљеви програма едукације

- 1) развијање вјештина потребних за радно терапијско дјеловање;
 - 2) изучавање специфичности старења;
 - 3) схватање појма рехабилитације у заједници;
 - 4) изучавање специфичности менталних поремећаја код одраслих;
-

- 5) интегрисати радно-терапијске теорије и приступе у радно-терапијску праксу;
- 6) систематско изучавање законитости психичког живота ;
- 7) савладавање терапеутског значења креативних техника;
- 8) стицање знања и вјештина у области менталног здравља да би се правовремено препознали психопатолошки феномени;
- 9) методе процјене у радној терапији-специфичности за ментално здравље.

Трајање програма...

- Програм траје дванаест (12) мјесеци;
 - Укупним фондо 150 часова теоријске наставе;
 - 235 часова практичне наставе и вјежби;
 - Укупно 385 часова.
-

Предмети у програму...

1. Основи радне терапије;
 2. Активности самозбрињавања и дневног живота;
 3. Методе процјене у радној терапији;
 4. Психологија;
 5. Психијатрија;
 6. Основи рехабилитације;
-

7. Креативни процеси у радној терапији;
 8. Технике радне терапије код менталних поремећаја;
 9. Радна терапија у геријатрији;
 10. Радна терапија код одраслих са менталним поремећајима;
 11. Радна терапија код дјеце и адолесцената са менталним поремећајима;
 12. Радна терапија у заједници.
-

Први семестар...

Ред. Број:	Назив предмета	теорија	пракса
1.	Основи радне терапије	14	20
2.	Активности самозбрињавања и дневног живота	14	20
3.	Методе процјене у радној терапији	15	20
4.	Психологија	10	-
5.	Психијатрија	12	15
6.	Основи рехабилитације	10	-
	УКУПНО I СЕМЕСТАР	75	81

Други семестар...

Ред. Број:	Назив предмета	теорија	пракса
7.	Креативни процеси у радној терапији	14	30
8.	Технике радне терапије код менталних поремећаја	12	30
9.	Радна терапија у геријатрији	13	20
10.	Радна терапија код одраслих са менталним поремећајима	12	30
11.	Радна терапија код дјеце са менталним поремећајима	14	30
12.	Радна терапија у заједници	10	14
	УКУПНО II СЕМЕСТАР	75	154

Важно за наставу...

- Теоријска настава и вјежбе се изводе у просторијама учионичног типа (школа);
 - Практична настава и дио вјежби изводи се у установама у којима раде;
 - Прати се присуства и савладавања предвиђеног наставног плана и програма сваког полазника;
 - Обавља се провјера стечених знања путем колоквијума - тестова, семинарских радова и практичном провјером.
-

Бодовна листа за утврђивање оцјене...

1.	до 50 бодова	НЕДОВОЉАН
2.	од 51 до 60 бодова	ДОВОЉАН
3.	од 61 до 70 бодова	ДОБАР
4.	од 71 до 80 бодова	ВРЛО ДОБАР
5.	од 81 до 90 бодова	ОДЛИЧАН
6.	91 до 100 бодова	ИЗУЗЕТАН

Сертификат....

- Издаје Висока медицинска школа Приједор
 - Потписује је диретор школе и министар здравља и социјалне заштите
-

Финансирање едукације...

- Министарство здравља и социјалне заштите Републике Српске;
 - Швицарска Влада преко SDC;
 - Пројекат Ментално здравље у БиХ, фаза II;
 - Асоцијација ХУ, Сарајево;
 - Висока медицинска школа Приједор.
-

УПОЗНАВАЊЕ

Министарство здравља и
социјалне заштите
Републике Српске

КРАТКА РАДИОНИЦА

У уводу:

- Исказивање личних и професионалних очекивања учесника од едукације.
 - Повезивање Ваших очекивања са садржајем едукације.
-

Министарство здравља и
социјалне заштите
Републике Српске

Реформа менталног здравља у Републици Српској

Реформа здравственог система РС

1. Околности у којима се проводи реформа
 - систем пре распада Југославије
 - ратни период
 - послеријатни развој Републике Српске, БиХ
 2. Приоритетна орјентација у реформи
 - реконструкција
 - опремање
 - едукација
-

Организациона структура здравственог система у РС

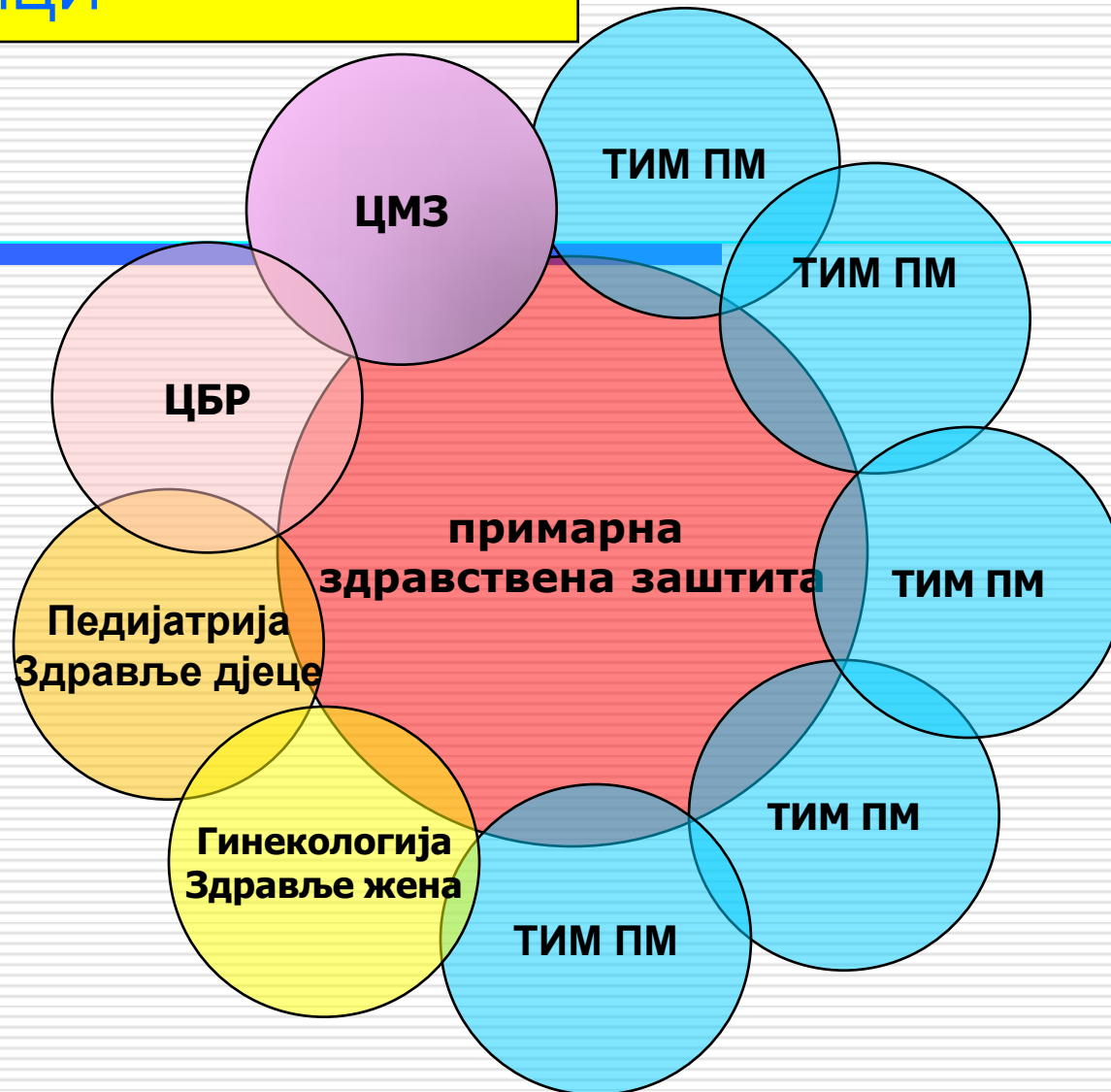

Опредјељења у стратешким документима

Стратешки план за реформу и реконструкцију здравственог система Републике Српске 1997-2000. (НС РС1996.)

- Породична медицина као главни носиоци услуга на нивоу примарне здравствене заштите, са орјентациом на програме превенције болести и промоције здравља.
 - Амбулантна рехабилитација у заједници (ЦБР)
 - Центри за заштиту менталног здравља у заједници (ЦМЗ)
 - Савремена и ефикасна Секундарна и Терцијарна здравствена заштита
-

ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА У ЗАЈЕДНИЦИ

ВАЖНО ЈЕ ПОДСЈЕТИТИ СЕ...

- Светска здравствена организација процјењује да **450 милиона** људи широм свијета има менталне, неуролошке или бихевиоралне проблеме. Процјењује се да такође **једна од четири особе** које траже здравствене услуге има неки поремећај који је менталне, неуролошке или бихевиоралне природе.
- Имајући у виду да се психолошки узроци за бројне соматске болести не могу искључити и да имамо све већи број доказа да је стрес узрок великог броја соматских болести, можемо слободно рећи да су **проблеми менталног здравља на врху листе здравствених проблема глобално**. Ментални проблеми су чести у свим земљама, узрокују велике људске патње, социјалну изолованост, инвалидност и лош квалитет живота. Они такође повећавају mortalитети узрок су изразито високих економских и друштвених трошкова.

Унапређење менталног здравља у Републици Српској

- Стратегија развоја здравствене заштите у Републици Српској до 2000 године (НС РС 1996.године)
 - Стратешки план за реформу и реконструкцију здравственог система 1997-2000
 - Програм политика и стратегија здравствене заштите у Републици Српској до 2010. године (НС РС 2002.године)
 - Декларација о менталном здрављу за Европу (сзо европа јануар 2005.)
 - Акциони план у свери менталног здравља за Европу (јануар 2005.)
 - Политика менталног здравља у Републици Српској (крај 2005.године)
 - Стратегија примарне здравствене заштите у Републици Српској (2006-2010)
 - Стратегија развоја менталног здравља у Републици Српској (2009-2015)
 - Нацрт нове Стратегије (2016-2021)
-

Унапређење менталног здравља у Републици Српској

- Закон о заштити здравља Републике Српске (1999.година)
- Измјене и допуне закона о здравственој заштити Републике Српске (2001.година)
- Закон о здравственом осигурању Републике Српске (1999.година)
- Закон о заштити лица са менталним поремећајима (2004.година)
- Правилник о образовању, раду и финансирању комисије за заштиту лица са менталним поремећајима (децембар 2005.године)
- Закон о заштити здравља Републике Српске (2009.година)
- Измјене и допуне закона о здравственој заштити Републике Српске (2015.година)

ВИЗИЈА...

- **Желимо Републику Српску** у којој сви грађани разумију значај менталног здравља за опште здравље, знају да чувају и унаприједи властито ментално здравље и ментално здравље других.
- Добро ментално здравље ће допринијети **здравијој Републици Српској**, али и равноправности у уживању гарантованих људских права и слобода, друштвеној солидарности и кохезији између различитих друштвених класа и група, здравијој породичној, школској и радној средини, већој социјалној инклузији и равноправности међу половима.

ВРИЈЕДНОСТИ И ПРИНЦИПИ...

- Вјерујемо да људи имају **капацитет за промјену** и да могу да остваре продуктивне промјене у властитом менталном здрављу на начин како се осјећају и како живе своје животе.
 - Сматрамо да је неопходна заједничка, **координисана акција** власти, институција, установа, организација и удружења у креирању контекста, услова и могућности за промјене у циљу постизања бољег менталног здравља за све.
 - Стратегија је заснована на принципима: јавно-здравствене заштите, заштите људских права, доступности и једнакости, свеобухватности, дестигматизације, **партнерства у заједници**, родне сензибилности и учешћа јавности.
-

Општи циљеви Стратегије су:

- **Промоција и заштита менталног здравља** становништва путем идентификовања и оснаживања протективних фактора и смањења фактора ризика.
 - **Превенција** специфичних менталних поремећаја са фокусом на кључне ризичне и протективне факторе.
 - **Унапређење третмана** (ране детекције, раних интервенција, лијечења и рехабилитације) особа који пате од менталних поремећаја.
 - Унапређење квалитета живота, социјалне инклузије, здравља, једнакости и опоравка код људи који пате од менталних поремећаја, **смањење стигме** и **дискриминације**.
-

ПРОЈЕКАТ МЕНТАЛНОГ ЗДРАВЉА У БИХ, 2014-2018. ГОДИНЕ (СДЦ)

Кључне интервенције су груписане у складу са сљедећа три исхода које они требају достићи:

Исход 1: Управљање услугама менталног здравља у заједници је учинковитије и њихов квалитет се континуирано побољшава, на основу доказа.

Исход 2: Особе са менталним поремећајима и оне код којих постоји ризик од развоја менталних поремећаја у својим заједницама имају приступ проширеним и квалитетнијим услугама менталног здравља.

Исход 3: Смањена је дискриминација према особама са менталним поремећајима на нивоу заједнице.

Унапређење рехабилитације у Републици Српској

- Промовисање филозофије партнерства;
 - Изградња капацитета свих учесника;
 - Координација активности;
 - Фокусирани али не и ограничени на владине програме;
 - Свеобухватан мултисекторални приступ програму развоја;
 - Већа информисаност јавности о сарадњи партнера.
-

Министарство здравља и
социјалне заштите
Републике Српске

УЛОГА МЕДИЦИНСКЕ СЕСТРЕ, ОСНОВНА РАЗМАТРАЊА

Основна разматрања....

- Главне улоге медицинске сестре:
 - пружање и организовање сестринске бриге и управљање њом;
 - проучавање пацијената и здравствених радника;
 - рад у саставу тима;
 - развој сестринске праксе кроз анализу и истраживање.
-

Основна разматрања....

➤ Циљ коме тежи сестринство...

омогућити појединцима, порододицама или групи људи да буду збринути у здравственој/социјалној установи, властитом стану/кући или на другом мјесту у коме живе, бораве, раде или уче, уважавајући културолошке навике и околности дате средине.

Основна разматрања....

- Сестринска бригаа (здравствена њега)
то је стална, систематична и планирана бригаа о пацијенту;
примјена поступака, тј. интервенција за које је овлаштена сестра;
сестра их проводи до остваривања циљева;
сестра не врши третман болести већ реакцију болесника на присутну болест.
-

ПРОЦЕС ЗДРАВСТВЕ ЊЕГЕ

- представља ситем међусобно повезаних корака у рјешавању здравствених проблема пацијената а базирана је на тимском раду и прћењу квалитета његе;
 - остварује се позитивна интеракција између медицинске сестре и пацијента.
-

ПРОЦЕС ЗДРАВСТВЕ ЊЕГЕ

1. Прикупљање података;
 2. Дефинирање проблема;
 3. Планирање;
 4. Провођење;
 5. Евалуација.
-

Радна терапија

„Радна терапија је здравствена професија усмјерена на клијента која се бави промовисањем здравља и благостања кроз окупациону активност. Примарни циљ радне терапије је омогућити људима да учествују у активностима свакодневног живота. Радни терапеути постижу тај резултат радећи с људима и заједницама како би се побољшала њихова способност да се укључе у активности које они желе, које требају или се од њих очекују, или мијењајући активности или околину како би боље подржали њихово ангажовање.” (Свјетска Федерација радних терапеута 2012.).

Радна терапија

Радна терапија је здравствена струка која помаже људима свих старосних доби ограничених усљед болести, незгоде, поремећаја у развоју или старости у обављању активности које су им потребне, којима треба да се баве или се желе бавити у свакодневном животу, код куће, на послу, у школи, у заједници. Она помаже својим корисницима и корисницама да развијају, обнове или одржавају своје способности за рад и тако доприносе побољшању свог здравља и квалитета свог живота. У оквиру промоције здравља, смањења ситуација хендикепираности и превенције ризика везаних за године или различите здравствене услове, радна терапија нуди услуге колективима, становништву или компанијама како би поспјешила учешће свих у друштвеном животу. Иако је правно дефинисана као здравствена професија, радна терапија има јаку социјалну компоненту.

(ENOTHE & COTEC, 2008., p. 11).

Veština: aktivno slušanje

neverbalna

verbalna

izraz lica

govor tela

dodirivanje

tišina

postaviti pitanja

kontakt očima

sumiranje

zvuk glasa

preslikavanje osećanja

pauze

ohrabriti

parafrazirati

Како комуницирати боље?

- Најважније је направити приоритете;
 - Подјелити размишљања са колегама;
 - Успоставити добре односе са породицом и пријатељима;
 - Држати се у доброј физичкој и психичкој форми;
 - Стручно се усавршавати.
-

Министарство здравља и
социјалне заштите
Републике Српске

КРАТКА РАДИОНИЦА

Представите се !

- Реците нам нешто о себи нешто што је тачно и нешто што није тачно.
 - У двије (писане) кратке реченице - можете објаснити касније
 - Успјели сте у свом представљању ако већина присутних не успије да одреди шта је тачно, а шта није.
-

Министарство здравља и
социјалне заштите
Републике Српске

Контакт

Милан Латиновић

Влада Републике Српске

Министарство здравља и социјалне заштите

Трг Републике Српске бр.1; 78 000 Бања Лука

Телефон: +387 51 339 447

Факс: +387 51 339 658

mail: m.latinovic@mzsz.vladars.net

Web: www.vladars.net

Не заборавите на своје здравље